

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра сучасної української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

доц. Ярослав РЕДЬКВА

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Форми й методи роботи з філологічно

обдарованими учнями в ЗЗСО

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

Освітньо-професійна

програма

Середня освіта (Українська мова та література)

Спеціалізація

A4.01 Середня освіта (Українська мова та література)

Спеціальність

A4 Середня освіта

Галузь знань

A Освіта

Рівень вищої освіти

другий (магістерський)

Факультет

філологічний

Мова навчання

українська

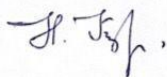
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «*Форми й методи роботи з філологічно обдарованими учнями в ЗЗСО*» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова та література)».

Розробник: Кульбабська Олена Валентинівна – професор кафедри сучасної української мови, доктор філологічних наук, професор.

Викладач: Кульбабська Олена Валентинівна – професор кафедри сучасної української мови, доктор філологічних наук, професор.

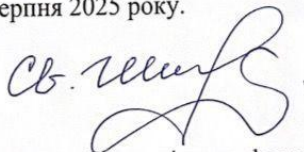
Погоджено з гарантом ОП

Наталія КОЛЕСНИК

Затверджено на засіданні кафедри сучасної української мови
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року.

Завідувач кафедри

Світлана ШАБАТ-САВКА

Погоджено методичною радою філологічного факультету
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року.

Голова методичної ради

Алла АНТОФІЙЧУК

Мета навчальної дисципліни: опанування магістрантами / магістрантками першого курсу основ знань про природу обдарованості учнів / учениць 5–11 класів, про види й типи обдарувань здобувачів середньої освіти; виформування професійно-педагогічної компетентності майбутніх учителів-філологів та організаторів позашкільної освіти, зокрема їхньої мотивації до дослідно-експериментальної діяльності з проблеми обдарованості особистості, а також до діагностування філологічної обдарованості та розробки програм індивідуального розвитку учнів / учениць; вироблення вмінь застосовувати різноманітні стратегії, методи, прийоми для розвитку творчого потенціалу школярів / школярок.

Пререквізити: Українська мова та література (шкільний курс).

Результати навчання. Навчальна дисципліна «Форми й методи роботи з філологічно обдарованими учнями в ЗЗСО» спрямована на забезпечення та засвоєння таких інтегральних, загальних і спеціальних компетентностей:

Інтегральна: Здатність вирішувати прикладні спеціалізовані завдання в галузі середньої освіти, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу й поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру, а також передбачають застосування теорій і методологій педагогіки та філології в умовах організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти.

Загальні:

ЗК 1. Здатність формувати та розвивати мовно-комунікативні вміння та навички здобувачів освіти державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі й дотримання норм академічної доброчесності та професійної етики.

ЗК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критичне оцінювання інформації, оперувати нею в професійній діяльності.

ЗК 9. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, які поважають і враховують права кожного. Уміння працювати в команді на засадах партнерства; спроможність ставитися усвідомлено з повагою до української культури, а також до релігій і культур корінних народів України.

Фахові:

ФК 3. Здатність застосовувати теоретичні знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення прикладних професійних завдань; обирати методи й засоби навчання з педагогіки, психології, технології викладання української мови та літератури, спрямовані на розвиток здібностей здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних і вікових особливостей, міжособистісних взаємин, усвідомлення рівних можливостей і гендерних особливостей для забезпечення мотивувального, розвивального та інклюзивного освітнього простору.

ФК 4. Здатність до організації та координування самостійної дослідницької роботи здобувачів освіти; дотримання норм академічної доброчесності; вміння здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення школярів, їхньої підготовки до свідомого вибору життєвого шляху.

ФК 5. Здатність здобувачів вищої освіти розуміти сутність освітньої системи України в умовах реформ.

ФК 9. Здатність організовувати навчальний процес з української мови та літератури на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів; проектувати та організовувати навчальний процес на рівні предмета мовно-літературної галузі, розділу, теми, уроку, педагогічної ситуації.

ФК 12. Здатність консультувати суб'єктів педагогічного впливу (учнів, батьків) щодо освітніх і культурних проблем, дотримання норм літературної мови, проблем культури мови та мовної політики держави.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких *програмних результатів навчання*:

ПРН 2. Знати сучасну термінологію, наукові поняття, концепції, теорії, методи дослідження педагогічних та філологічних наук. Розуміти загальні тенденції, закономірності розвитку педагогічної та філологічної наук, їх значення у формуванні наукової картини світу сучасного школяра, студента.

ПРН 5. Проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати процес самоосвіти, власну навчально-педагогічну та науково-професійну діяльність, вибудовуючи та втілюючи в життя стратегію саморозвитку й професійного самовдосконалення.

ПРН 7. Знати зміст і принципи організації освітньої діяльності в закладах загальної середньої освіти, сутність проектування модульних навчальних програм, підручників, інформаційних і науковометодичних матеріалів із української мови та літератури.

ПРН 12. Доступно й аргументовано пояснювати учасникам освітнього процесу сутність конкретних філологічних питань, формулювати та обґрунтовувати власний погляд на них.

ПРН 15. Аналізувати психолого-педагогічні особливості різних вікових категорій здобувачів середньої освіти в цілісному педагогічному процесі в умовах індивідуалізації та диференціації навчання.

ПРН 17. Уміти вибудувати педагогічну діяльність на засадах толерантності й співробітництва з урахуванням мультикультурності та різноманіття світу.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	I-й	I-й	3	90	10	12	-	-	66	2	залік
Заочна	I-й	I-й	3	90	4	4	-	-	80	2	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Змістовий модуль 1. <i>Теоретико-методологічні підходи до вивчення проблеми обдарованості особистості</i>											
Тема 1. «Філологічно обдарований учень/учениця»: поняттєвий обшир, визначення, релевантні ознаки	15	2	2	-	-	11	16	-	2	-	-	14
Тема 2. Пріоритетні методи й прийоми роботи з обдарованими учнями/ученицями в компетентнісно орієнтованих методиках	15	2	2	-	-	11	20	2	-	-	2	16
Разом за ЗМ 1	30	4	4	-	-	22	36	2	2	-	2	30

Теми лекцій	Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні особливості розвитку творчих здібностей учнів 5–11 класів ЗЗСО											
Тема 3. Традиційні й новітні засоби та форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі	15	2	2	-	-	11	20	2	-	-	-	18
Тема 4. Олімпіади та міжнародні / всеукраїнські конкурси з української мови та літератури як засоби розвитку внутрішнього діяльнісного потенціалу учнів/учениць 5–11 класів ЗЗСО.	26	2	4	-	-	20	18	-	2	-	-	16
Тема 5. Організація діяльності учнівського наукового товариства/регіонального відділення МАН з актуальних проблем мово- та літературознавства та їх роль у виформуванні наукового світогляду учнів/учениць	19	2	2	-	2	13	16	-	-	-	-	16
Разом за ЗМ 2	60	6	8	-	2	44	54	2	2	-	2	50
Усього годин	90	10	12	-	2	66	90	4	4	-	2	80

Тематика лекцій із переліком питань

№ теми	Назва теми
1.1	«Філологічно обдарований учень / учениця»: поняттєвий обшир, визначення, релевантні ознаки <i>ПЛАН</i> 1. Вступ. Об'єкт і предмет, мета й завдання основного магістерського курсу «Форми й методи роботи з філологічно обдарованими учнями в ЗЗСО». 2. Робоча програма та рекомендована література до навчальної дисципліни (самостійно). 3. Співвідношення базових понять «особистість», «обдарованість», «талант», «геніальність» у науковій парадигмі. Актуальність проблеми обдарованості. 4. Типи (моделі) учнівської обдарованості, їх характеристика. 5. Педагогічні методи діагностики обдарованості (кількісні та якісні).
1.2	Пріоритетні методи й прийоми роботи з обдарованими учнями/ученицями в компетентісно орієнтованих методиках <i>ПЛАН</i> 1. Дискусійність понять «технологія», «метод» і «прийом» навчання. 2. Критерії класифікації методів і прийомів навчання обдарованих школярів/школярок. 3. Активні методи роботи з обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі. 4. Інтерактивні методи роботи з обдарованими здобувачами середньої освіти в опануванні базових знань мовно-літературної галузі.
1.3	Традиційні й новітні засоби та форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі <i>ПЛАН</i> 1. Традиційні форми навчання української мови та літератури в школі. 2. Інноваційні форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в ЗЗСО. 3. Засоби навчання філологічних предметів у ліцях і гімназіях України. 4. Методика організації самостійної та індивідуальної роботи філологічно обдарованих здобувачів середньої освіти. 5. Наукова робота як засіб виформування дослідницької компетентності філологічно обдарованих учнів/учениць.
1.4	Олімпіади та міжнародні / всеукраїнські конкурси з української мови та літератури як засоби розвитку внутрішнього діяльнісного потенціалу учнів/учениць 5–11 класів ЗЗСО. <i>ПЛАН</i>

	1. Поняття «учнівська олімпіада», «інтелектуальний марафон (гра)» та «мовно-літературний конкурс» у діяльнісному аспекті. 2. Нормативні документи про Міжнародні / Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових дисциплін та про Міжнародні / Всеукраїнські мовні й мовно-літературні конкурси. 3. Навчально-методичні рекомендації щодо виконання конкурсних завдань з української мови та літератури. 4. Навчально-методичні рекомендації щодо організації та проведення інтелектуального марафону з української мови та літератури, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка й Всеукраїнського конкурсу есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко».
1.5	Організація діяльності учнівського наукового товариства/регіонального відділення МАН з актуальних проблем мово- та літературознавства та їх роль у виформуванні наукового світогляду учнів/учениць <i>ПЛАН</i> 1. Науково-дослідницька робота учнів/учениць з філології в системі позашкілля. 2. Дослідницький метод навчання як передумова для самореалізації особистості та розвитку її творчих здібностей у діяльності філології. 3. Теоретична модель розвитку академічної та інтелектуальної обдарованості школярів/ школярок в умовах позашкільної науково-дослідницької роботи. 4. Академічна доброчесність у конкурсі-захисті науково-дослідних робіт учнів/учениць у системі МАН.

Тематика семінарських занять із переліком питань

№	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

Тематика практичних занять із переліком питань

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	«Філологічно обдарований учень/учениця»: поняттєвий обшир, визначення, релевантні ознаки. Вид роботи I. <i>Усні відповіді з опорою на план практичного заняття:</i> - Актуальність проблеми обдарованості в мовно-літературній галузі освіти. - Поліаспектність витлумачень базових понять «особистість», «обдарованість», «талант», «геніальність» у науковій парадигмі. - Основні типи (моделі) учнівської обдарованості, їх характеристика. - Педагогічні методи діагностики обдарованості (кількісні та якісні). II. <i>Виконання письмових завдань:</i> - Опрацюйте нормативно-правову базу щодо державної підтримки обдарованих школярів. Д і а л о г ц и т а т. Прокоментуйте визначення понять «здатний», «здібний», «обдарований», «талановитий», «геніальний». Узагальніть збіжні та відмінні ознаки. - Поясніть на прикладах основні ознаки обдарованих учнів/учениць. - Схарактеризуйте типи учнівської обдарованості. Наведіть приклади з власного досвіду.	2
2	Пріоритетні методи й прийоми роботи з обдарованими учнями/ученицями в компетентісно орієнтованих методиках. Вид роботи I. <i>Усні відповіді з опорою на план практичного заняття:</i> - Термінологічний обшир понять «технологія», «метод», «прийом» і «засіб» навчання. - Типологія методів і прийомів навчання обдарованих школярів / школярок. - Активні методи роботи з обдарованими учнями / ученицями в базовій і старшій школі. - Інтерактивні методи роботи з обдарованими здобувачами середньої освіти в опануванні базових	2

	знань мовно-літературної галузі. II. Виконання письмових завдань: 1. Поясніть, у чому полягає дискусійність понять «технологія», «метод» і «прийом» навчання. 2. Р о б о т а з т а б л и ц е ю. Здійсніть порівняльну характеристику ключових понять «технологія», «метод» і «прийом» навчання. Наведіть приклади до кожної ознаки. 3. Узагальніть критерії класифікації методів і прийомів навчання обдарованих школярів/ школярки. 4. Оберіть один активний метод роботи з обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі. Висвітліть його специфіку, роль та ефективність в опануванні базових знань мовно-літературної галузі.	
3	Традиційні й новітні форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ ученицями в базовій та старшій школі. Вид роботи I. Усні відповіді з опорою на план практичного заняття: 1. Форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в ЗЗСО в дихотомії <i>традиційність ↔ інноваційність</i>. 2. Засоби навчання філологічних предметів у ліцях і гімназіях України. 3. Методика організації самостійної та індивідуальної роботи філологічно обдарованих здобувачів середньої освіти. II. Виконання письмових завдань: 1. Р о б о т а з т а б л и ц е ю. Здійсніть апробованих на практиці традиційних і новітніх форм роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в ЗЗСО. 2. Р о б о т а з і с х е м а м и. Прокоментуйте графічний матеріал, представлений у лекційній схемі. Наведіть приклади. 3. Візьміть участь у дискусії щодо доцільності проведення позашкільних заходів з філологічно обдарованими учнями/ ученицями.	2
4	Олімпіади та міжнародні / всеукраїнські конкурси з української мови та літератури як засоби розвитку внутрішнього діяльнісного потенціалу учнів/учениць 5–11 класів ЗЗСО. Вид роботи	4

	I. <i>Усні відповіді з опорою на план практичного заняття:</i> 1. Поняття «учнівська олімпіада» та «інтелектуальний марафон (гра)» у діяльнісному аспекті. 2. Поняття «мовно-літературний конкурс» у проєкції на особистісно-орієнтований підхід до навчально-виховного процесу. 3. Навчально-методичні рекомендації щодо виконання конкурсних завдань з української мови та літератури. 4. Навчально-методичні рекомендації щодо організації та проведення інтелектуального марафону з української мови та літератури, Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка й Всеукраїнського конкурсу есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко». II. <i>Виконання письмових завдань:</i> 1. Опрацюйте нормативно-правову базу щодо організації та проведення Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури, а також Міжнародних / Всеукраїнських мовних та мовно-літературних конкурсів. 2. Підготуйте комплект конкурсних завдань з української мови та літератури для учнів 8–11 класів (на вибір). 3. Підготуйте до укладеного варіанта завдань розв'язки та критерії оцінювання.	
5	Організація діяльності учнівського наукового товариства/регіонального відділення МАНУ з актуальних проблем мово- та літературознавства та їх роль у виформуванні наукового світогляду учнів/учениць. Вид роботи I. <i>Усні відповіді з опорою на план практичного заняття:</i> 1. Науково-дослідницька робота учнів/учениць з філології в системі позашкілля. 2. Дослідницький метод навчання як передумова для самореалізації особистості та розвитку її творчих здібностей у діяльності філології. 3. Основні етапи організації та проведення дослідницької діяльності філологічно обдарованих здобувачів середньої освіти.	2

	4. Методичний супровід підготовки філологічно обдарованих учнів до конкурсу-захисту науково-дослідницької роботи. 5. Академічна доброчесність у конкурсі-захисті науково-дослідних робіт учнів/учениць у системі МАН. II. Виконання письмових завдань: 1. Опрацюйте нормативно-правову базу щодо роботи з обдарованою учнівською молоддю в Малій академії наук України. 2. Підготуйте алгоритм роботи учня/учениці над науковою роботою. 3. Укладіть темарій наукових робіт для учнів 8–11 класів (на вибір). 3. Підготуйте мультимедійну презентацію до однієї із запропонованих робіт і доповідь для участі учня/учениці в науковій конференції. 4. Підготуйте постер до однієї із запропонованих робіт і доповідь для участі учня/учениці в постерному захисті.	
	Усього годин	12

Тематика лабораторних занять із переліком питань

№	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)

№ п/п	Завдання до теми 5 (2 год)
1.	Рольова гра. Уявіть себе в ролі керівника науково-дослідницької роботи слухача / слухачки Малої академії наук учнівської молоді. Оберіть тему дослідження, складіть план, представте апарат дослідження. Підготуйте і виголосіть наукову доповідь з теми НДР, візуалізуйте результати дослідження під час постерного захисту й конференції.

Завдання для самостійної роботи студента / студентки

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні підходи до вивчення проблеми обдарованості особистості		
1	<i>Тема 1. «Філологічно обдарований учень/учениця»:</i> поняттєвий обшир, визначення, релевантні ознаки. Тренувальні завдання: 1. Робота в малих групах. Скласти інформаційне гроно до характеристики образів вовка, Сашка, Чепіжного (Микола Вінграновський «Сіроманець»). 2. Гра «Зберіть пелюсточки» (на пелюстках записані назви стилістичних фігур, до яких треба дібрати із запропонованого тексту приклади; усно прокоментувати). 3. Вікторина «Чи уважний ти читач?» Уважно прочитай казку В. Короліва-Старого «Хуха Моховинка». Склади до змісту казки питальник для обдарованих учнів/учениць. <i>Форма контролю</i> – моніторинг рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальною темою; мультимедійна презентація; практична робота з добирання ілюстративного матеріалу до інтерактивних вправ.	11
2	<i>Тема 2. Пріоритетні методи й прийоми роботи з обдарованими учнями/ ученицями в компетентісно орієнтованих методиках.</i> Тренувальні завдання: 1. Гра «Асоціації». Добери до оповідання В. Винниченка «Федько-халамидник» ілюстрації (за допомогою ІІІ) так, щоб зацікавлені учні учениці пояснили їх зв'язок зі змістом художнього твору. 2. До поданих малюнків дібрати усталені народні порівняння з довідки, пояснити їхнє лексичне значення, за потреби скориставшись словником. 3. Скласти сторітелінг до одного із фразеологізмів (на вибір). <i>Форма контролю</i> – моніторинг рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальною темою; робота з різнотипною інформацією (вербальною, графічною, культурно-мистецькою), добирання ілюстративного матеріалу до інтерактивних вправ; творча робота.	11

Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні особливості розвитку творчих здібностей учнів 5–11 класів ЗЗСО		
3.	<i>Тема 3. Традиційні й новітні засоби та форми роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі.</i> Тренувальні завдання: 1. Розв’яжи кроссенс і спробуй передбачити, слова яких груп за значенням стануть предметом дослідження. 2. Відтворення деформованого тексту. Відтворити текст, намагаючись підібрати замість пропусків слова (максимально наближені авторських). Вибір обґрунтувати. 3. Повторення до теми «Словозміна повнозначних частин мови». З’єднайте слова в реченні, змінюючи їхні граматичні форми. Запишіть чотири рядочки власних віршованих рядків. <i>Форма контролю</i> – моніторинг рівня засвоєння теоретичного матеріалу за навчальною темою; робота з добирання ілюстративного матеріалу до інтерактивних вправ; мультимедійна презентація.	11
3.	<i>Тема 4. Олімпіади та міжнародні / всеукраїнські конкурси з української мови та літератури як засоби розвитку внутрішнього діяльнісного потенціалу учнів/учениць 5–11 класів ЗЗСО.</i> Тренувальні завдання: 1. Опрацюйте матеріали сайту Інституту модернізації змісту освіти щодо орієнтовних завдань минулих років для проведення учнівських олімпіад і інтелектуальних марафонів з української мови та літератури. 2. Опрацюйте матеріали журналів «Дивослово», «Українська мова та література в школі», інтернет-джерела щодо орієнтовних завдань минулих років для проведення Міжнародних та всеукраїнських конкурсів з української мови й літератури. 3. Підготуйте за наведеними зразками комплект конкурсних завдань з української мови та літератури для учнів 8–11 класів (на вибір). 4. Підготуйте до укладеного варіанта завдань розв’язки та критерії оцінювання. <i>Форма контролю</i> – робота з інтернет-джерелами, творча діяльність, взаємоконтроль студентів у парах і групах.	20

5.	Тема 5. Організація діяльності учнівського наукового товариства/ регіонального відділення МАНУ з актуальних проблем мово- та літературознавства та їх роль у виформуванні наукового світогляду учнів/учениць. Тренувальні завдання: 1. Опрацюйте матеріали сайтів Малої академії наук України та Буковинської Малої академії наук учнівської молоді. 2. Проаналізуйте актуальність тем, які досліджують учні-слухачі Академії. 3. На обрану тему підготуйте тези доповіді, мультимедійну презентацію та постер. Форма контролю – робота з графічним матеріалом, мультимедійна презентація, постер.	13
----	--	----

Контроль виконання та оцінювання завдань, винесених на самостійне опрацювання, проводимо в процесі вивчення тем кожного змістового модуля.

Методи навчання

- ☐ **пояснювально-ілюстративний** – передбачає засвоєння теоретичного матеріалу в «готовому вигляді» (з опорою на підручник, довідник, інтернет-джерела тощо);
- ☐ **репродуктивний** – має на меті виконання практичних завдань за зразком;
- ☐ **проблемний** – ґрунтується на проблемному вивченні закономірностей, принципів, форм і методів роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в закладах позашкільної освіти;
- ☐ **частково-пошуковий (евристичний)** – учасники навчального процесу спільно розв’язують актуальну проблему(найчастіше через евристичну бесіду);
- ☐ **дослідницький** – проблему студент/студентка розв’язують самостійно, а викладач/викладачка лише скеровує пізнавальну діяльність, допомагає визначити можливі варіанти її розв’язання.

Технології:

- ☐ **технологія особистісно зорієнтованого навчання** – освітня технологія, основною метою якої є взаємодія викладача та студентів на основі рівності у спілкуванні й партнерства в навчальній діяльності, упровадження суб’єкт-суб’єктних відношень у навчально-виховної діяльності;
- ☐ **технологія кооперативного навчання** – передбачає роботу студентів у невеликих групах, що вможливорює обговорення кожної проблеми, доведення, аргументування власного погляду, створення ситуації успіху;
- ☐ **технологія проблемно-розвивального навчання** – передбачає ініціювання самостійного наукового пошуку і творчого засвоєння знань через проблематизацію навчального матеріалу (переакцентування характеру

навчання з репродуктивного на продуктивний – не через запам'ятовування та заучування, а в результаті розумової діяльності, пошуків розв'язання проблемних ситуацій);

- ***імітаційні та ігрові технології навчання*** – використання імітаційно-ігрових форм навчання (перевага активних методів навчання).

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Система контролю та оцінювання здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль передбачено на кожному практичному занятті. У процесі вивчення дисципліни використовуємо такі методи поточного контролю:

- ☐ усні відповіді (фронтальне/вибіркове опитування, бліцопитування, дискусії, аналітичний огляд, презентації, робота з діаграмами, графіками, схемами, таблицями);
- ☐ письмові завдання (ведення термінологічного словника, самостійні / модульні роботи, реферати, есе, робота з текстом);
- ☐ пошуково-дослідницькі завдання (проектна діяльність, робота з інтернет-джерелами, розв'язання проблемних і творчих завдань);
- ☐ тестування.

Форми контролю

Формами поточного контролю є індивідуальна та фронтальна перевірка, форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів/студенток за результатами поточного контролю

З-поміж критеріїв контролю й оцінювання навчальних досягнень магістрантів релевантними є:

– систематичність (*основні показники критерію* – регулярне відвідування лекцій і практичних занять, вчасне виконання завдань самостійної та індивідуальної робіт, написання модульних контрольних робіт за узгодженим графіком тощо);

– активність (*основні показники критерію* – ініціативність, творчий підхід, якість підготовки до лекцій і практичних занять, високий / достатній рівень виконання завдань самостійного характеру);

– результативність (*основні показники критерію* – високий / достатній рівень засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосувати сформовані знання на практиці та під час науково-дослідницької роботи).

Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів	К-сть балів
У с н і в і д п о в і д і	
Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку під час дискусій, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, досвід проходження виробничих практик. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях, вдало добирає приклади й аргументи, працює з графічним матеріалом. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.	5
Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, уміє аналізувати, установлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь загалом логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності.	4
Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу.	3
Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити навчальний матеріал на репродуктивному рівні, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок.	2
Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань.	0
П и с ь м о в е складання завдань з української мови та літератури для проведення олімпіад і конкурсів	
Здобувач/здобувачка освіти чітко визначає мету й завдання проєкту/ позашкільного заходу. Здобувач/здобувачка освіти пропонує логічну структуру й обсяг конкурсних завдань з української мови та літератури відповідно до вивченого програмового матеріалу, вікових психологічних особливостей обдарованих учнів/учениць 5–11 класів. Здобувач/здобувачка освіти вміє добирати й створювати цікаві конкурсні завдання з української мови та літератури (у т.ч. із використанням ТЗН) для встановлення рівня предметної компетенції обдарованих учнів/учениць. Здобувач/здобувачка освіти дотримується сама й вимагає від філологічно обдарованих учнів/учениць принципів академічної доброчесності (відсутність плагіату в творчих і письмових роботах). Здобувач/здобувачка освіти виявляє уміння використовувати різні форми й методи активізації пізнавальної діяльності учнів/учениць, ураховує специфіку діяльнісного, особисто орієнтованого та компетентнісного підходів у роботі з філологічно обдарованими школярами.	5
Здобувач/здобувачка освіти чітко визначає мету й завдання проєкту/ позашкільного заходу. Пропонує логічну структуру й обсяг конкурсних завдань з української мови та літератури відповідно до вивченого програмового матеріалу, вікових	4

психологічних особливостей обдарованих учнів/учениць 5–11 класів. Уміє добирати й створювати з урахуванням принципів академічної доброчесності цікаві конкурсні завдання з української мови та літератури для встановлення рівня предметної компетенції обдарованих учнів/учениць. Проте у формулюванні завдань та зразках їх виконання наявні окремі несуттєві помилки, неточності.	
Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння мети й завдань проєкту/ позашкільного заходу. Пропонує загалом логічну структуру й обсяг конкурсних завдань з української мови та літератури, утім не завжди вони відповідають вивченому програмовому матеріалу, віковим психологічним особливостям обдарованих учнів/учениць 5–11 класів. Уміє добирати й створювати з урахуванням принципів академічної доброчесності цікаві конкурсні завдання з української мови та літератури для встановлення рівня предметної компетенції. Проте у формулюванні завдань для філологічно обдарованих учнів/учениць та зразках їх виконання наявні суттєві неточності.	3
Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарне уявлення про мету й завдання проєкту/ позашкільного заходу. При підготовці та складанні конкурсних завдань з української мови та літератури та зразків їх виконання припускається суттєвих фактичних помилок і неточностей.	2
Здобувач/здобувачка освіти виконав/-ла практичні завдання, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.	1
Здобувач/здобувачка освіти не виконав/-ла практичних завдань.	0

*Критерії оцінювання виконання тестових завдань
з кількома правильними відповідями та на встановлення відповідностей*

Модульний тест 10 балів	91–100% відповідей правильні
Модульний тест 9 балів	81–90% відповідей правильні
Модульний тест 8 балів	71–80% відповідей правильні
Модульний тест 7 балів	61–70% відповідей правильні
Модульний тест 6 балів	51–60% відповідей правильні
Модульний тест 5 балів	41–50% відповідей правильні
Модульний тест 4 бали	31–40% відповідей правильні
Модульний тест 3 бали	21–30% відповідей правильні
Модульний тест 2 бали	11–20% відповідей правильні
Модульний тест 0–1 бал	10–0% відповідей правильні

Критерії оцінювання результатів навчання з дисципліни на підсумковому контролі

Завдання підсумкового контролю – перевірка глибини засвоєння студентом / студенткою програмового матеріалу освітньої компоненти, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння обґрунтовувати ефективність методів і прийомів, засобів і форм роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в базовій і старшій школі; пропонувати розв'язання певної дидактичної проблеми, дотичної до змісту дисципліни.

Підсумкова (загальна) оцінка освітньої компоненти – сума оцінок (балів), одержаних за виконання самостійної роботи, результатів модульного контролю та за виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (за яке студент / студентка може отримати 10 балів за умови наявності менше 35 балів за поточні види практичної / самостійної роботи). Підсумкову оцінку виставляють після вивчення навчальної дисципліни в повному обсязі і «виводять» як суму проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної/самостійної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 40 балів.

Розподіл балів

Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Підсумковий контроль (залік)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5			
8	10	14	14	14		40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	відмінно
Зараховано	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
Зараховано	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Незараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання

	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання
--	----------	--

**Перелік запитань для самоконтролю й контролю навчальних досягнень
студентів/студенток із навчальної дисципліни**

1. Що таке «обдарованість», «талант», «геніальність»?
2. Чому робота з обдарованими учнями/ученицями в ЗЗСО та закладах позашкільної освіти є комплексною проблемою?
3. У яких нормативно-правових документах регламентовано принципи й перспективи роботи з обдарованими учнями/ученицями? Схарактеризуйте один із них (на вибір).
4. У чому особливості навчання та виховання обдарованих школярів/школярок у сучасних вітчизняній та зарубіжній системах освіти?
5. Які характерні риси обдарованих учнів/учениць виокремлюють учені?
6. Які чинники зумовлюють вибір методу для роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями?
7. Як корелюють базові дидактичні поняття «метод» і «прийом» навчання мови та літератури? Наведіть приклади.
8. Чому в сучасній теорії надають перевагу активним методам роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями?
9. У чому полягає специфіка інтерактивних форм навчання.
10. Як впливає на підвищення ефективності кожного з методів роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями продумане використання мультимедійних засобів?
11. Яке значення самостійної та індивідуальної роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями?
12. Як під час написання науково-дослідної роботи обдарований учень/учениця може зреалізовувати принцип академічної свободи?
13. Чи брали Ви участь у колоквиумах, тренінгах, майстер-класах, вебінарах, воркшопах з проблем роботи з обдарованими учнями/ученицями?
14. Як ви розумієте поняття «діяльнісний підхід»? Назвіть його особливості.
15. Чи входить науково-дослідницька компетентність до 10 ключових компетентностей НУШ?
16. У чому полягає специфіка організації та проведення олімпіади з української мови та літератури?
17. Які критерії укладання олімпіадних завдань з української мови та літератури?
18. Які принципи організації міжнародних конкурсів з української мови та літератури є спільними, а які відмінними?
19. Які критерії укладання завдань з української мови для проведення Міжнародного конкурсу імені Петра Яцика?

20. Які критерії укладання завдань з української мови та літератури для проведення Міжнародного конкурсу імені Т. Г. Шевченка?
21. Що ви знаєте про мету й завдання роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями в регіональних наукових товариствах і МАНУ?
22. Яку структуру має наукова робота учнів-членів МАНУ?
23. У який спосіб відбувається конкурс-захист науково-дослідної роботи з актуальних питань мово- та літературознавства в МАНУ?
24. Що таке постерний захист наукової роботи?
25. Яких принципів академічної доброчесності під час конкурсу-захисту науково-дослідних робіт мають дотримуватися учні/учениці в системі МАНУ?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Визначте термінологічний обсяг понять «обдарованість», «талант», «геніальність».
2. Проаналізуйте нормативно-правові джерела України, у яких регламентовано принципи й перспективи роботи з обдарованими учнями/ученицями.
3. Порівняйте особливості навчання та виховання обдарованих школярів/школярок у сучасних вітчизняній та зарубіжній системах освіти.
4. Розкрийте концептуальні підходи до проблеми розвитку обдарованої особистості в психолого-педагогічній літературі.
5. Охарактеризуйте інтелектуальний, академічний, художній, креативний, лідерський, спортивний типи обдарованості учнів/учениць.
6. Розкрийте основні підходи до діагностики учнівської обдарованості.
7. Визначте базові поняття «метод навчання», «прийом навчання» і «засіб навчання».
8. Обґрунтуйте ефективність традиційних та інноваційних методів роботи з філологічно обдарованими учнями / ученицями.
9. Схарактеризуйте найпоширеніші види активних методів роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями.
10. Визначте й проаналізуйте сучасні засоби роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями.
11. Назвіть і схарактеризуйте основні форми організації роботи з філологічно обдарованими учнями/ученицями.
12. Назвіть основні чинники стимулювання та спрямування самостійної та індивідуальної роботи філологічно обдарованих учнів/учениць.
13. Дайте визначення понять «Всеукраїнська учнівська олімпіада з базових предметів», «інтелектуальний марафон» та «інтелектуальна гра».
14. Назвіть мету, завдання та схарактеризуйте особливості організації і проведення олімпіад з української мови та літератури, інтелектуальних марафонів та інтелектуальних ігор (за відповідними нормативно-правовими джерелами).

15. Узагальніть навчально-методичні рекомендації щодо виконання завдань з української мови та літератури під час Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури, Інтернет-олімпіади з української мови та літератури, Відкритого інтелектуального марафону з української мови та літератури (на вибір).

16. Схарактеризуйте поняття «особистісно-орієнтований підхід у навчально-виховному процесі». Порівняйте його специфіку з діяльнісним і компетентнісним.

17. Установіть специфіку організації та проведення Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів з української мови та літератури варто в морально-естетичному та культурологічному аспектах.

18. Назвіть мету, завдання та схарактеризуйте особливості організації і проведення Міжнародних і Всеукраїнських мовно-літературних конкурсів (за відповідними нормативно-правовими джерелами).

19. Узагальніть навчально-методичні рекомендації щодо виконання завдань з української мови та літератури під час Міжнародного конкурсу української мови імені Петра Яцика, Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Т. Г. Шевченка, Всеукраїнського конкурсу есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко» (на вибір).

20. Схарактеризуйте дослідницький метод навчання як передумову для самореалізації особистості та розвитку її творчих здібностей у діяльності філології.

21. Наведіть і прокоментуйте теоретичну модель розвитку академічної та інтелектуальної обдарованості школярів/ школярок в умовах позашкільної науково-дослідницької роботи.

22. Проаналізуйте основні етапи організації та проведення дослідницької діяльності філологічно обдарованих здобувачів середньої освіти.

23. Назвіть етапи роботи МАНівців над науковою темою з проблем філології.

24. Схарактеризуйте специфіку постерного захисту наукової роботи учасника конкурсу-захисту?

25. Узагальніть принципи академічної доброчесності під час конкурсу-захисту науково-дослідних робіт у системі МАНУ?

Зарахування результатів, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (прот. № 16 від 25 листопада 2024 р.) (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що

відповідають змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю тощо).

Для визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» необхідно рішення кафедри (на основі аргументування викладача, що тематика семінарів, вебінарів, воркшопів, тренінгів, у яких взяв участь студент підтверджується сертифікатом, програмою).

Рекомендована література:

Основна

1. Волощук І. С., Киричук В. О., Мадзігон В. М., Мелешко В. В., Рудик Я. М., Шуленок О. С., Яременко Л. А. Дидактичні засади креативного розвитку інтелектуально обдарованих учнів ліцеїв : посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 282 с. URL : https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/182/didaktichni-zasadi-kreativnogo-rozvitku-intelektualno-obdarovanih-uchniv-licei-v--posibnik_.pdf
2. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М., Бондаренко Н. В., Новосьолова В. І., Попова Л. О. Методи навчання української мови учнів гімназії та ліцею : монографія. [Ел. вид-ня]. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2023. 230 с. URL : <https://undip.org.ua/library/metody-navchannia-ukrainskoi-movy-uchniv-himnazii-ta-litseiu-monohrafiia/>
3. Дидактико-методичні засади організації навчального процесу в закладах освіти для інтелектуально обдарованих учнів / І. С. Волощук, В. О. Киричук, В. М. Мадзігон, В. В. Мелешко, Я. М. Рудик, О. С. Шуленок, Л. А. Яременко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 70 с. URL : https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/728951/2/Metod%20rekom_4_Voloshuk.pdf
4. Малихін О. В., Арістова Н. О., Алексєєва С. В. Індивідуалізація навчання як засіб компенсації освітніх втрат учнів закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану та повоєнний час: методичні рекомендації. Київ. Інститут педагогіки НАПН України. 2023. 59 с. URL : https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Metod_rekomendatsii-Malykhi n-Aristova-Alieksieieva.pdf
5. Кремень В. Г., Ільїн В. В., Борінштейн Є. Р., Гальченко М. С., Ліпін М. В., Попрібна Д. В., Савчук Н. В., Федорчук О. А. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми : кол. монографія. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. 320 с. URL: https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/179/strategii--formuvannya-tvorchoi--osobistosti--metodi--prii-omi--formi--monografiya_.pdf
6. Кульбабська О. В., Шатілова Н. О. Крок у професію. Методика навчання української мови у вищій школі : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 384 с.
7. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність : науково-метод. зб. / за заг. ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці : «Букрек». 2022. 140 с. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/serpneva-konferenci a/2022/Mizhn.serp.n.ped.nauk-prakt.konferentsiya/Nauk-metod.zbirnyk-Osv.Ukrayiny.v.umovakh.voyennoho.stanu-%20Innovatsiyna.ta.proyektna.diyalnist.pdf>
8. Семенов О., Грищенко О. Інтегративні основи розвитку педагогічної майстерності вчителя гуманітарних дисциплін : навч. посіб. Київ, 2015. 217 с.

9. Тищенко В.П., Довгий С.О., Мельник М.Ю., Тригуб Т.М., Кузьмінець М.П. Практичний інтелект учнівської молоді: діагностика обдарованості: кол. монографія. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 176 с. URL : https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/180/praktichnii--intelekt-uchnivskoi--molodi--diagnostika-obdarovanosti--monografiya_.pdf

10. Топузов О. М., Алексеева С. В., Малихін О. В., Арістова Н. О. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у базовій школі: метод. посібн. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2024. 113 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741094/1/%D0%91%D0%B0%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0.pdf>

Додаткова (допоміжна)

1. Андросович К. А., Ільїна Г. В., Ткаченко Л. І., Якімова І. О. Психологічні та соціальні чинники адаптації обдарованої особистості в умовах інформаційно-освітнього середовища закладів загальної середньої освіти: метод. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 138 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742075/>

2. Бакум З. Проєктні технології в підготовці вчителів-словесників. *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. Кривий Ріг, 2015. Вип. 13. С. 412–419. (Серія «Філологічні студії»).

3. Бельська Н. А. Типологія та методи виявлення інтелектуально обдарованих старшокласників, схильних до дослідницької діяльності: метод. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 128 с. URL: https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/191/tipologiya-ta-metodi-viyavlennya_.pdf

4. Бельська Н. А., Ковальчук Ю. М., Мельник М. Ю., Новгородська М. М., Садова М. А. Теоретико-методичні засади діагностики когнітивних і особистісних чинників самовизначення щодо майбутньої професії обдарованих учнів ліцею: метод. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с. URL: https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/183/teoretiko-metodichni-zasadi-diagnostiki_.pdf

5. Гальченко М. С., Андросович К. А., Ткаченко Л. І., Ковальова О. А., Найдьонова Л. М. Інтерактивна психолого-педагогічна підтримка соціалізації обдарованих старшокласників: метод. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 136 с. URL: https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/195/interaktivna-psihologo-pedagogichna-pidtrimka-socializacii--obdarovanih-starshoklasnikov--metodichnii--posibnik_.pdf

6. Ковальова О.А., Міленіна М.М., Дубініна О.В., Бурлаєнко Т.І., Ісаченко О.М. Теорія та практика наукової освіти Малої академії наук України: метод. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. 8,0 а.а. (рукопис). URL:

https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/181/teoriya-ta-praktika-naukovoi--osviti-maloi--akademii--nauk-ukrai-ni--metodichnii--posibnik_.pdf

7. Кульбабська О. Форми й методи роботи з філологічно обдарованими здобувачами освіти. *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал*. Серія “Історичні та філологічні науки” || Current issues of Social studies and History of Medicine. Joint Ukrainian-Romanian scientific journal. Series “Historical and philological sciences”/ Редколегія: А. Мойсей, Ш. Пуріч. Чернівці–Сучава: БДМУ. 2025. № 1 (39). С. 126–130. URL: <http://e-apsnim.bsmu.edu.ua/>

8. Методи компетентнісно орієнтованого навчання української мови : матер. круглого столу, присв. пам'яті чл.-кор. НАПНУ, д. пед. н., проф. Олександра Біляєва (28 вересня 2023 р., м. Київ). Київ : Педагогічна думка, 2023. 105 с. URL : https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/Zbirnyk_Kruhlyy_stil_Metody_kompetentnisnoho_navchannia_ukr_movy.pdf

9. Методика компетентнісно орієнтованого навчання української мови учнів ліцею на рівні стандарту / Горошкіна О. М., Бондаренко Н. В., Попова Л. О. : монографія. [Ел. вид-ня]. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2020. 128 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/.pdf>

10. Методичні засади підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання : практ. посібн. [Ел. вид-ня] / В. І. Доротюк, Ф. Г. Левченко та ін. Київ : Педагогічна думка, 2022. 174 с. URL: <https://undip.org.ua/library/metodychni-zasady-pidhotovky-vchytelia-do-realizatsii-kompetentnisno-orientovanoho-navchannia/>

11. Піонтковський-Вихватень Б. О. Модернізація змісту навчання обдарованих учнів у загальноосвітніх школах України (друга половина ХХ століття). *Дисертація на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук (доктора філософії) за спец. 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки* / Інститут обдарованої дитини НАПН України; Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2019. 300 с.

Інтернет-ресурси

Інститут обдарованої дитини НАПНУ : офіційний сайт. URL : <https://iod.gov.ua/ua>

Мала академія наук України : офіційний сайт. URL : <https://man.gov.ua/>

Нормативна база Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів. URL : <https://imzo.gov.ua/vseukrayinski-uchnivski-olimpiadi/normativna-baza-vseukrayinskih-uchnivskih-olimpiad-z-navchalnih-predmetiv/>

Нормативно-правова база Міжнародного конкурсу української мови імені Петра Яцика. URL : <https://imzo.gov.ua/normatyvno-pravova-baza-konkursu3/>

Нормативно-правова база Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. URL :

<https://imzo.gov.ua/mizhnarodniy-movno-literaturniy-konkurs-uchnivskoyi-ta-studentskoyi-molodi-imeni-tarasa-shevchenka-2/>

Андросович .А. К., Ткаченко Л.І., Міленіна М.М. Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : метод. посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. (електронне видання, 2 авт. арк.).

URL : <https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/197/osoblivosti-realizacii-.pdf?1>

Бабійчук С.М., Ковальова О.А., Кочарян А.Б., Казакова О.І. Впровадження інноваційних практик наукової освіти в Малій академії наук України: метод. посібник. Київ. Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2022. 3,0 а.а. URL : (рукопис). <https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/200/vprovadzhennya-innovaci-i-nih-praktik-naukovoii--osviti-v-malii--akademii--nauk-ukrai-ni--metodichni-rekomendacii-.pdf>

Бельська Н. А., Мельник М. Ю., Поліхун Н. І., Постова К. Г. Психологічна діагностика інтелектуально обдарованих старшокласників : метод. посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2018. 142 с. URL : https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/192/psihologichna-diagnostika-intelektualno-obdarovanih-starshoklasnikiv--metodichnii--posibnik_.pdf

Волощук І. С., Киричук В. О., Мадзігон В. М., Мелешко В. В., Рудик Я. М., Шуленок О. С., Яременко Л. А. Дидактико-методичні засади організації навчального процесу в закладах освіти для інтелектуально обдарованих учнів : метод. рекомендації. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 70 с.

URL : https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/201/didaktiko-metodichni-zasadi-organizaciyi-navchalnogo-procesu-v-zakladah-osviti-dlya-intelektualno-obdarovanih-uchniv_.pdf

Ковальова О. А., Міленіна М. М., Кузьменко Г. В., Бабійчук С. М., Дубініна О. В., Бурлаєнко Т. І., Казакова О. І.; за заг. ред. О. А. Ковальнової. Збірник інноваційних практик наукової освіти учнів Малої академії наук України. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 122 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/727852/>

Поліхун Н. І., Сліпухіна І. А., Постова К. Г., Горбань Л. В. Стратегії дослідницького пошуку : навч. посібник. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 144 с. URL : https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/188/strategiyi-doslidnickogo-poshuku--navchalniy-posibnik_.pdf

Політика академічної доброчесності

Викладання курсу «Форми й методи роботи з філологічно обдарованими учнями в ЗЗСО», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (*Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalno>

ho-universitytetu.pdf), *Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича* (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.